

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет

УПРАВЛІННЯ ТА АНАЛІЗ МИТНИХ РИЗИКІВ

Методичні рекомендації
до виконання курсової роботи
для здобувачів освітнього ступеня «Магістр»
спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля»

Київ 2024

УДК 334.72:005 (072)
У 677

Укладачі: *П.В. ПАШКО* – д.е.н., доцент;
Г.Б. Мирошниченко – к.е.н., доцент.;
Д.О. Семенова – к.е.н., доцент.

Рецензент *А.С. Марина* – канд. екон. наук, доц.

*Затверджено науково-методично-редакційною радою ФЕБА
(протокол № 1 від 05.09.2024 р.).*

У 677   Управління та аналіз митних ризиків. Методичні
рекомендації до виконання курсової роботи / уклад. П.В.
Пашко, Г.Б. Мирошниченко, Д.О. Семенова. – К. : НАУ,
2024. – 40 с.

Висвітлено і визначено вимоги до розроблення, виконання,
оформлення та захисту курсової роботи.

Для здобувачів вищої освіти ОС «Магістр» спеціальності 076
«Підприємництво та торгівля» ОПП «Митна діяльність
підприємницьких структур» усіх форм навчання.

ЗМІСТ

Вступ.....	4
Загальні вимоги до написання курсової роботи.....	5
Зміст, структура та обсяг курсової роботи.....	8
Правила оформлення курсової роботи.....	11
Порядок захисту і оцінки курсової роботи.....	17
Рекомендована тематика курсової роботи.....	21
Перелік рекомендованої літератури.....	23
Додатки.....	26

ВСТУП

Курсова робота є одним із видів наукової діяльності, що являє собою самостійне навчально-наукове дослідження здобувача вищої освіти з конкретної дисципліни. Виконання курсової роботи сприяє розвитку у здобувачів навичок творчої самостійної роботи, а також освоєнню загальнонаукових і спеціальних методів для проведення сучасних наукових досліджень.

Курсова роботи з дисципліни «Управління та аналіз митних ризиків» є окремим (*другим*) модулем, яка виконується у 2 семестрі.

Метою курсової роботи є поглиблення теоретичних і практичних знань та навичок, набутих щодо прийняття комплексних рішень, які базуються на кращих світових практиках використання сучасних методик управління та аналізу митними ризиками в організації діяльності державної митної справи, що ґрунтуються на засадах сталого розвитку.. Це сприятиме їхньому становленню як фахівців у галузі митної діяльності підприємницьких структур.

Під час написання та захисту курсової роботи здобувач повинен продемонструвати:

- глибоке розуміння основних методичних положень та нормативних і законодавчих актів, що регулюють питання щодо управління та аналізу митних ризиків;
- знання ключових теоретичних положень курсу та здатність їх поглиблювати за допомогою наукової літератури;
- вміння пов'язувати конкретні проблеми підприємства та митниці з актуальним економічним розвитком суспільства;
- самостійність та оригінальність у поданні матеріалу, здатність застосовувати математичні, статистичні та інші методи обробки інформації;
- вміння робити незалежні висновки та широкі узагальнення, аналізувати економічні явища і процеси в управлінні митними ризиками;
- логічність у структурі плану та змісті курсової роботи, культуру мислення та мовлення;
- вміння правильно оформити роботу згідно з існуючими вимогами;
- здатність аргументовано захищати курсову роботу та чітко

викладати свою точку зору.

Структура курсової роботи має забезпечувати логічну взаємозв'язок між її частинами, бути аргументованою та включати пропозиції з удосконалення окремих аспектів діяльності досліджуваного об'єкта.

Методичні рекомендації з виконання курсової роботи містять основні вимоги до її змісту, оформлення, організації виконання, процедури захисту та критеріїв оцінювання.

Додатки включають вимоги до оформлення курсової роботи, зразки списку використаних джерел, титульної сторінки, ілюстрацій, таблиць, списків та інших елементів курсової роботи.

Виконання, оформлення та захист курсової роботи здійснюються здобувачем індивідуально відповідно до методичних рекомендацій.

1. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО НАПИСАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

1.1. Загальні положення

Курсова робота є самостійним науково-дослідним проектом здобувача, що завершує вивчення дисципліни «Управління та аналіз митних ризиків», як передбачено навчальним планом. Вона є обов'язковим етапом у засвоєнні програмного матеріалу цієї дисципліни. Виконання курсової роботи дозволяє оцінити, наскільки добре студент опанував теоретичний матеріал з управління та аналізу митних ризиків, а також його здатність аналізувати та застосовувати ці знання на практиці, демонструючи свою компетентність та ерудицію в даній сфері.

Курсова робота розглядається як окремий модуль, на який поширюються всі положення рейтингової системи оцінювання знань і навичок Національного авіаційного університету, визначених робочою програмою дисципліни. Мета та завдання дослідження в межах курсової роботи визначаються її темою, структурою, специфікою об'єкта, предмета та інформаційною базою.

Для виконання курсової роботи здобувач повинен:

- володіти знаннями в тематиці дослідження;
- використовувати сучасні методи аналізу даних;
- систематизувати, закріплювати та розширювати теоретичні

знання за спеціальністю та застосовувати їх для вирішення конкретних наукових і практичних завдань;

- розвивати навички самостійної роботи та оволодівати методикою дослідження.

У процесі роботи здобувачі розвивають такі навички:

- формулювання чіткої мети та основних завдань, які потрібно вирішити в межах дослідження; визначення об'єкта (конкретного аспекту митних ризиків) та предмета (основні компоненти та характеристики об'єкта) дослідження для забезпечення цілеспрямованого підходу до роботи;

- незалежне визначення ключових питань і проблем, що потребують аналізу, та формулювання чіткої наукової проблеми, яка стане основою для подальшого дослідження управління та аналізу митних ризиків;

- здійснення всебічного збору та аналізу актуальних даних, наукових джерел і практичних прикладів, що стосуються управління та аналізу митних ризиків, для забезпечення достовірності та повноти інформаційної бази дослідження;

- структуроване і ясне подання результатів дослідження, формулювання обґрунтованих пропозицій та висновків на основі теоретичних і практичних даних, що дозволяють отримати чітке уявлення про явища та факти в сфері митних ризиків;

- забезпечення коректного та стандартизованого оформлення всіх наукових і довідкових матеріалів, таких як список використаних джерел, таблиці, ілюстрації та інші елементи, відповідно до вимог наукового стилю та академічних стандартів;

- демонстрація навичок публічного виступу, включаючи створення і представлення презентацій, підготовку наукових повідомлень, відповідь на питання аудиторії та ефективний захист власної точки зору, що підтверджує здатність чітко і аргументовано представляти результати дослідження.

Таким чином, курсова робота повинна продемонструвати рівень підготовленості здобувача до виконання практичних завдань у професійній сфері.

1.2. Вимоги до написання курсової роботи

При розробці курсової роботи з дисципліни «Управління та аналіз митних ризиків» здобувач має дотримуватись певних основних вимог. Це стосується, зокрема, самостійності та

своєчасності виконання, науково-теоретичного рівня дослідження, а також змісту, форми викладу та оформлення матеріалів. Курсова робота повинна відповідати таким критеріям:

- бути незалежним дослідженням, присвяченим детальному вивченню специфічної теми в рамках «Управління та аналізу митних ризиків»;
- містити ґрунтовний аналіз предметної області дисципліни;
- відповідати вимогам чіткого, логічного та аргументованого викладу інформації;
- демонструвати вміння ефективно застосовувати методи збору, аналізу та систематизації наукових і теоретичних матеріалів;
- мати правильне оформлення та чітке представлення результатів дослідження;
- включати обґрунтовані висновки та рекомендації;
- дотримуватись правил оформлення посилань і списку використаних джерел;
- бути завершеною та поданою до кафедри у строки, встановлені навчальним планом.

Курсова робота є самостійним науковим завданням у системі вищої освіти, і її основою має бути аналіз відомих теоретичних концепцій та практичних результатів.

Проте курсова робота не повинна бути простою компіляцією з різних джерел. Вона повинна бути завершеним науковим дослідженням, яке включає нові дані та факти, що ілюструють зв'язки між явищами та процесами. Результати повинні включати узагальнення літератури, матеріали емпіричних досліджень і особисте бачення проблеми. Ці аспекти формують структуру роботи, визначають її мету, завдання, методику дослідження та висновки.

1.3. Вибір та затвердження теми курсової роботи

Тематика курсових робіт визначається викладачами кафедри відповідно до навчальних планів спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» і затвердженої програми дисципліни «Управління та аналіз митних ризиків» (СМЯ НАУ РП 11.01.05-01-2023).

Тема повинна бути актуальною як з наукової, так і з практичної точки зору.

Здобувач вибирає тему з урахуванням рекомендацій

викладача, доступності літератури та власних інтересів. Запропонований кафедрою перелік тем є орієнтовним, і здобувач має право вибрати власну тему, що відповідає його науковим інтересам. При цьому одна й та сама тема не може бути використана кількома студентами в межах одного навчального року.

Науковий керівник допомагає в уточненні теми, складанні завдання, зборі матеріалів, рекомендаціях літератури, консультує, контролює графік виконання та перевіряє роботу, вирішуючи питання про допуск до захисту.

Курсова робота пишеться українською мовою, і відповідальність за точність і достовірність матеріалів та висновків несе сам здобувач.

2. ЗМІСТ, СТРУКТУРА ТА ОБСЯГ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Зміст курсової роботи та її структура визначаються здобувачем разом з керівником. Як правило, робота має таку структуру:

1. Титульний аркуш
2. Зміст
3. Вступ
4. Розділи основної частини
5. Висновки
6. Список використаних джерел
7. Додатки

1. Титульний аркуш є першою сторінкою роботи й заповнюється по строго певній формі, зразок якої наведений у *додатку А*.

2. Зміст курсової роботи розміщується на її початку і включає назви та номери сторінок всіх частин, таких як вступ, основна частина, висновки, додатки і список використаних джерел.

План курсової роботи формується на основі вивчення спеціальної літератури і залежить від теми дослідження.

Мета та завдання роботи відображаються в її змісті, який має охоплювати теоретичні та практичні аспекти обраної теми. Зразок оформлення плану курсової роботи наведено в *додатку Б*.

3. Вступ курсової роботи має містити наступні ключові

елементи:

1. Постановка проблеми: Опис загальної проблеми, її значущості для науки та практики, а також актуальність теми. Важливо визначити сутність проблеми і чому її розв'язання є важливим, зокрема в контексті питань застосування управління митними ризиками та їх впливу на збільшення експортно-імпорتنних операцій України.

2. Огляд літератури: Аналіз сучасних досліджень і публікацій, на які спирається робота, і виявлення невирішених аспектів проблеми. Список використаної літератури має включати всі згадані джерела.

3. Мета і завдання: Чітке формулювання мети, завдань, об'єкта і предмета дослідження. Мета повинна відображати цілісне завдання, наприклад, удосконалення управління та аналізу митних ризиків. Завдання конкретизують, як досягти мети, а об'єкт і предмет дослідження визначають, на що буде спрямована робота.

Таким чином, вступ повинен чітко окреслити проблему, її значення, огляд літератури, а також конкретні цілі та завдання дослідження.

4. Виклад основного матеріалу дослідження з обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Основна частина курсової роботи охоплює детальний виклад матеріалу з обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Ця частина роботи є ключовою і повинна бути структурована у вигляді розділів, що логічно пов'язані і послідовно розкривають тему дослідження.

Спочатку необхідно розглянути теоретичні основи теми. Слід узагальнити основні етапи розвитку наукової думки по даній проблемі, наводячи посилання на роботи інших авторів. Важливо також обґрунтувати власну точку зору та зробити перехід до наступної частини роботи через короткий узагальнюючий висновок.

Далі слід проаналізувати сучасний стан досліджуваного питання, використовуючи власні методи та обробку економічної інформації. Висновки повинні бути підкріплені конкретними даними, з обов'язковим висновком по даній частині роботи.

Остання частина повинна бути присвячена контролю і аналізу, зокрема визначенню шляхів удосконалення контролю і підвищення ефективності зовнішньоекономічної діяльності.

Здобувач має оцінити повноту вирішення завдань, достовірність результатів та порівняти їх з іншими дослідженнями. Завершити слід коротким узагальненням проведеного аналізу.

5. Висновки –є заключною частиною курсової роботи, де підсумовуються основні результати дослідження. У цій частині чітко і послідовно викладаються ключові теоретичні висновки, які включають:

1. Формулювання вирішеної проблеми.
2. Оцінка результатів дослідження з точки зору відповідності меті та завданням, визначеним у вступі.
3. Пропозиції щодо удосконалення досліджуваної області, обґрунтовані в основній частині роботи.

Цей розділ має на меті підвести підсумки роботи та окреслити можливі напрями для подальших удосконалень.

6. Список використаних джерел є важливою частиною курсової роботи, що включає всі джерела інформації, на основі яких було проведено дослідження. Він розміщується після висновків з окремих сторінок і має бути організований відповідно до стандартних вимог.

1. У тексті курсової роботи потрібно вказувати посилання на джерела за зразком: [6, с. 76], де 6 — це номер джерела у списку, а 76 — сторінка. Для посилань на кілька джерел одночасно використовують формат: [3; 5; 7] або [3; 7, с. 348].

2. Список джерел має містити не менше 15 позицій, включаючи законодавчі акти, а також наукові публікації вітчизняних і зарубіжних авторів, опубліковані за останні 5 років.

3. Список джерел слід розташовувати за порядком звернення до джерел у тексті роботи.

7. Додатки –є додатковими матеріалами до курсової роботи, такими як розрахунки, таблиці, графіки, рисунки, інструкції та методики. Вони включаються в окрему частину роботи, щоб не перевантажувати основний текст і зберегти його чіткість та логічність.

1. Додатки містять інформацію, необхідну для повноти дослідження, яка не була включена в основний текст через обсяг, специфіку подання або форму.

2. У тексті курсової роботи обов'язково мають бути посилання на додатки, щоб можливо було легко знайти та перевірити відповідні дані.

3. ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

3.1. Загальні вимоги

Курсову роботу друкують за допомогою комп'ютера з одного боку аркуша білого паперу. Основні вимоги наведені в таблиці 3.1.

Таблиця 3.1.

Основні вимоги до оформлення курсової роботи

Параметр	Вимоги
1	2
Формат аркуша	A4 (210×297 мм)
Шрифт	Times New Roman, розмір 14
Міжрядковий інтервал	1.5
Абзац	1,25
Обсяг основного тексту	25-30 сторінок (вступ – 2 сторінки, висновки – 2 сторінки)
Обсяг додатків і списку літератури	Не входять в обсяг основного тексту
Межі поля	Ліве – не менше 30 мм, праве – не менше 10 мм, верхнє – не менше 20 мм, нижнє – не менше 20 мм
Структура розділів	Текст основної частини поділяють на розділи (питання), заголовки структурних частин друкуються великими літерами по центру, шрифт напівжирний
Формат заголовків	Заголовки питань друкують малими літерами (перша велика) по центру, напівжирний шрифт. Не допускаються переноси слів у заголовках
Місце розташування заголовків	Заголовки не повинні бути розміщені на кінці сторінки;

Продовження таблиці 3.1

1	2
	нове питання можна починати на тій же сторінці, де закінчилося попереднє
Відстань між заголовком і текстом	Одна строчка
Розміщення структурних частин	Кожну частину (вступ, основна частина, висновки, список використаних джерел) починати з нової сторінки
Введення абревіатур	Абревіатури вводяться в дужках після першого повного словосполучення, далі використовуються абревіатури
Завершення роботи	Після списку літератури вказати дату завершення написання і підпис студента

3.2. Нумерація

- Формат нумерації сторінок: Використовуйте арабські цифри без знаку №.
- Титульний аркуш: Він є першою сторінкою, але номер сторінки не ставлять. Нумерацію починають з сторінки “ВСТУП”.
- Зміст: Друга сторінка курсової роботи зазвичай не нумерується.
- Вступ та наступні сторінки: Нумерацію починають з 3 на сторінці “ВСТУП”. Номер сторінки розміщують у правому верхньому куті, без крапки в кінці.
- Додатки: Всі сторінки основної частини курсової роботи нумеруються. Додатки не нумеруються, за винятком окремого аркуша з назвою “ДОДАТКИ”, який також підлягає нумерації.

3.3. Ілюстрації

1. Розміщення: Ілюстрації (схеми, графіки, діаграми) та таблиці слід розміщувати безпосередньо після тексту, в якому вони згадуються, або на наступній сторінці. Якщо ілюстрація або таблиця займає цілу сторінку, вона також підлягає

загальному рахунку сторінок. Таблиці великих розмірів, що дорівнюють або перевищують формат А4, можуть бути включені в додатки.

2. Посилання та нумерація: Кожна ілюстрація повинна мати посилання в основному тексті. Для ілюстрацій, що не є авторськими, необхідно вказувати джерело їх походження. Ілюстрації нумеруються послідовно в межах розділу, позначаючи їх як "Рис." (наприклад, Рис. 1.2 для другого рисунка першого розділу). Номер ілюстрації складається з номера розділу і порядкового номера, розділених крапкою. Назва ілюстрації розміщується під нею, разом із можливими поясненнями.

3. Посилання на ілюстрації: Для посилання на ілюстрацію в тексті використовують вираз у круглих дужках, наприклад, "(рис. 3.1)", або інтегрують його в речення, як-от: "...як видно з рис. 3.1" або "...як показано на рис. 3.1".

4. Вимоги до оформлення: Не дозволяється використовувати сканування, фотографування чи ручне малювання для створення ілюстрацій. Також не слід підкреслювати заголовки ілюстрацій. (див. рис. 3.1)

Приклад оформлення ілюстрацій.

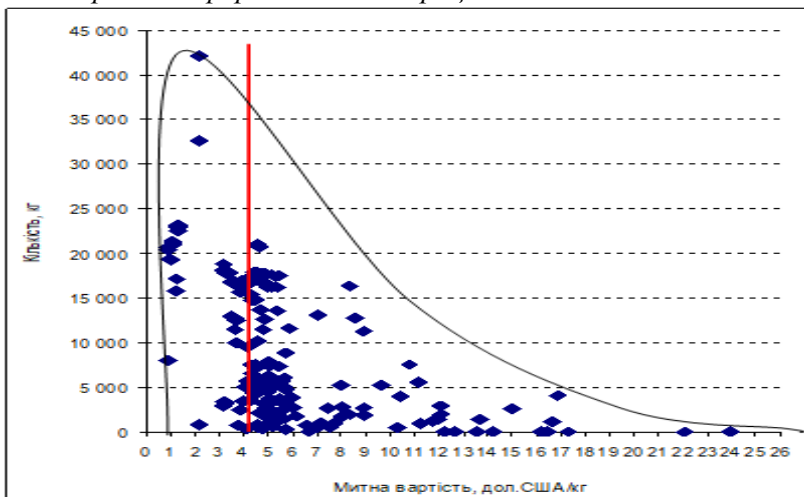

Рис.3.1. Розподіл величини митної вартості кави.

Джерело: побудовано за [5, с. 37]

3.4. Таблиці

Оформлення таблиць:

1. Назва та нумерація: Кожна таблиця повинна мати назву, яка розміщується над таблицею та центрована. Назва не закінчується крапкою. Таблиці нумеруються послідовно в межах розділу (крім таблиць у додатках). Номер таблиці складається з номера розділу і порядкового номера, розділених крапкою (наприклад, "Таблиця 1.2" для другої таблиці першого розділу). Напис "Таблиця" з великої літери і номер таблиці розміщуються в правому верхньому куті над заголовком.

2. Перенесення таблиць: Якщо таблиця не поміщається на одну сторінку, її частина, що перенесена на інший аркуш, повинна мати над першою частиною напис "Таблиця" і номер, а над наступними частинами — напис "Продовж. табл." з номером таблиці (наприклад, "Продовж. табл. 1.2"). Підкреслення заголовка не допускається.

3. Розміщення таблиць: Таблиці слід розміщувати безпосередньо після першого згадування про них у тексті. Вони повинні бути розташовані так, щоб їх можна було читати без повороту курсової роботи або з поворотом за годинниковою стрілкою. Якщо таблиця велика, її можна переносити на наступну сторінку. Назву таблиці вказують тільки над першою частиною. Таблиці з великою кількістю граф можна розділяти на частини, які розміщують одна під іншою на одній сторінці.

Приклад оформлення таблиці

Таблиця 3.2

Рівні ризиків при здійсненні контролю із застосуванням СУР

Рівень ризику	Форми та обсяги митного контролю
1	2
Високий	встановлюється необхідність проведення митних формальностей, які, зокрема, передбачають здійснення митного огляду (переогляду) товарів і транспортних засобів
Середній	встановлюється необхідність здійснення митних формальностей, не пов'язаних

1	2
	з митним оглядом (переоглядом) товарів і транспортних засобів
Низький	не встановлюється необхідність здійснення митних формальностей

Джерело: узагальнено за [14]

3.5. Перелік

Форматування переліків:

1. Розміщення і нумерація: Перелік можна включати в розділи за необхідності. Перед переліком ставлять двокрапку. Перший рівень нумерації використовує арабські цифри в дужках і закінчується крапкою з комою або двокрапкою, якщо передбачається подальша деталізація.

2. Другий рівень деталізації: Для подальшого рівня використовують малі літери українського або російського алфавіту в дужках або абзацний відступ без нумерації (другий рівень деталізації). В кінці кожного пункту ставлять крапку з комою. Після останнього пункту ставлять крапку.

3. Оформлення переліку: Пункти переліку пишуть малими літерами з абзацного відступу.

Приклад оформлення переліку:

Згідно з професором Пашко П.В. [12, с. 54], до прямих національних митних інтересів країни відносяться:

1) фіскальні інтереси, що забезпечують своєчасне і повне стягнення податків і митних зборів;

2) захист економічних інтересів вітчизняних підприємств та державної промисловості, підтримка їх економічного розвитку, торгівлі і інвестицій;

3) охорона суспільства, його історичних і культурних надбань, запобігання ввезенню продукції з низькими морально-етичними стандартами, яка може провокувати міжнаціональні конфлікти і сепаратизм;

4) захист здоров'я людей від небезпечних і неякісних

імпортних товарів;

5) охорона внутрішнього ринку від контрабандних і неякісних товарів;

6) боротьба з наркотрафіком та незаконним переміщенням вогнепальної зброї;

7) гарантії захисту від міжнародного тероризму;

8) охорона навколишнього середовища від забруднення небезпечними імпортованими речовинами;

9) захист прав інтелектуальної власності;

10) участь у міжнародному обміні інформацією з забезпеченням інформаційної безпеки (комерційної таємниці і даних про особу);

11) спрощення міжнародної торгівлі;

12) безперервний контроль товарів на всіх етапах постачання;

13) адаптація митної служби до міжнародних стандартів митних взаємовідносин;

14) дотримання Рамкових стандартів безпеки;

15) створення і збереження інформації про переміщення товарів від виробника до кінцевого споживача, включаючи ідентифікаційні ознаки та вартість товару на кожному етапі, з можливістю використання цієї інформації міжнародною митною та податковою спільнотою.

3.6. Формули

Оформлення формул у курсовій роботі:

1. Нумерація формул: Формули нумерують в межах кожного розділу. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули в цьому розділі, розділених крапкою. Номери формул розташовують біля правого поля сторінки в круглих дужках, наприклад: (3.1) для першої формули третього розділу.

2. Розміщення формул: Формули розміщують у центрі рядка одразу після тексту, де вони згадуються.

3. Пояснення символів: Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів подають під формулою у порядку, в якому вони з'являються у формулі. Кожне пояснення починається з нового рядка, а перший рядок пояснень починається зі слова "де" без двокрапки.

4. Порядкові номери: Порядкові номери пояснень пишуть арабськими цифрами в круглих дужках біля правого поля

сторінки, без крапок між формулою і її номером..

Приклад оформлення формули:

$$СУ = \frac{PC+MC+FC+UOC+KBD}{5},$$

(3.1)

де СУ – стратегічне управління компанією, бали;
МС – маркетингова складова, бали;
ФС – фінансова складова, бали;
УОС – управлінсько-організаційна складова, бали;
КБД – складова комерційної безпеки діяльності, бали.

3.7. Оформлення додатків

Оформлення додатків у курсовій роботі:

1. Розташування додатків: Додатки розміщують наприкінці курсової роботи. Перед ними на окремій сторінці друкують слово "ДОДАТКИ" великими літерами по центру.

2. Оформлення кожного додатка: Кожен додаток починається з нової сторінки, де в правому верхньому куті пишуть "Додаток" і тематичний заголовок.

3. Нумерація додатків: Якщо є кілька додатків, їх нумерують арабськими цифрами або великими літерами української абетки (крім Г, Є, І, Ї, О, Ч, Ь), наприклад: Додаток А, Додаток Б.

4. Посилання на додатки: У основному тексті посилаються на додатки словом "див." у дужках, наприклад: (див. додаток А).

4. ПОРЯДОК ЗАХИСТУ І ОЦІНКИ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Процедура здачі та захисту курсової роботи. Курсова робота подається на кафедру у встановлені терміни (за 2 тижня до визначеного кафедрою дати захисту) в роздрукованому та переплетеному вигляді.

Захист роботи проводить комісія, склад якої затверджується завідувачем кафедри на початку семестру. Процедура захисту проводиться за графіком навчального процесу після отримання позитивної рецензії від наукового керівника.

Здобувач зобов'язаний підготувати усний виступ,

тривалістю 5-7 хвилин, який розкриває основні результати, наукове та практичне значення курсової роботи. Виступ має супроводжуватися презентацією, створеною у Microsoft PowerPoint.

Перший слайд презентації має містити інформацію про університет, факультет, кафедру, назву роботи, курс, форму навчання, П. І. Б. доповідача, а також дані про наукового керівника і рік виконання роботи.

Після доповіді студент відповідає на запитання комісії. Відповіді повинні бути чіткими і обґрунтованими.

Комісія оцінює:

- 1) Актуальність теми та повноту її розкриття.
- 2) Чіткість мети і завдань дослідження.
- 3) Структуру та логіку роботи.
- 4) Огляд наукових джерел.
- 5) Використання сучасних методів дослідження.
- 6) Пропозиції та рекомендації.
- 7) Оформлення і стиль роботи.
- 8) Дотримання вимог до оформлення.
- 9) Змістовність доповіді про результати дослідження.

Здобувач, який не здасть або не захистить курсову роботу вчасно без поважної причини, матиме академічну заборгованість. У разі незадовільної оцінки, студент повинен доопрацювати роботу відповідно до вказівок кафедри в термін, що буде визначений окремо.

Оцінювання виконаної курсової роботи здійснюється в балах відповідно до таблиці 4.1.

Таблиця 4.1

Система оцінювання курсової роботи за складовими її виконання, в балах

№ з/п	Критерії оцінювання	Мак кількість балів
1	2	3
I. Виконання курсової роботи		
1.	Наявність та правильність викладу актуальності теми, мети, завдань, об'єкту і предмету, опису методів дослідження	5

Продовження таблиці 4.1

1	2	3
2.	Оцінка рівня складності і науковості роботи (глибина аналізу об'єкта дослідження, правильність проведення розрахунків планових показників його розвитку, наявність елементів науково-дослідного характеру)	20
3.	Повнота використання літературних джерел і нормативної бази та культури посилання на них	5
4.	Дотримання вимог до загального обсягу роботи, раціональне співвідношення її окремих розділів, відповідність змісту курсової роботи завданню	10
5.	Достовірність та обґрунтованість висновків, які одержані в результаті дослідження	5
6.	6. Якість представлення ілюстративного матеріалу та дотримання вимог оформлення роботи	10
7.	Своєчасність і самостійність виконання курсової роботи	5
Максимальна кількість балів за виконання курсової роботи		60
II. захист курсової роботи		
1.	Рівень володіння змістом роботи, розкриття теми у доповіді	20
2.	Чіткість, логічність та лаконічність доповіді	5
3.	Повнота, чіткість та логічність оформлення презентації	5
4.	Аргументованість, точність та логічність відповідей на запитання під час захисту	10
Максимальна кількість балів за захист курсової роботи		40
Виконання та захист курсової роботи		100

Оцінка у балах за виконання та захист курсової роботи перераховується в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS (табл. 4.2).

Таблиця 4.2

Відповідність підсумкової семестрової рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

Підсумкова оцінка, отримана здобувачем за результатами виконання та захисту курсової роботи, крім відомості модульного контролю, заноситься також до навчальної картки, залікової книжки та Додатку до диплома, наприклад, так: 92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./Е тощо.

5. РЕКОМЕНДОВАНА ТЕМАТИКА КУРСОВОЇ РОБОТИ

Тематика курсових робіт визначається викладачами кафедри відповідно до навчальних планів спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» і затвердженої програми дисципліни «Управління та аналіз митних ризиків» (СМЯ НАУ РП 11.01.05-01-2023).

Рекомендована кафедрою економіки та бізнес-технологій тематика курсових робіт з дисципліни «Управління та аналіз митних ризиків»

1. Основні аспекти та тенденції управління та аналізу митних ризиків
2. Концептуальні засади побудови системи управління та аналізу митних ризиків
3. Управління митними ризиками при перевезенні авіаційних вантажів у міжнародних аеропортах
4. Управління митними ризиками як сучасний інструмент митного контролю
5. Митна безпека та її забезпечення із допомогою системи управління митними ризиками
6. Використання системи управління та аналізу митних ризиків в процесі забезпечення митної безпеки
7. Застосування автоматизованих систем управління митними ризиками в авіаційних вантажоперевезеннях
8. Умови та чинники забезпечення системи управління та аналізу митних ризиків.
9. Митні ризики при авіаперевезенні високотехнологічних товарів: специфіка та методи управління
10. Система управління та аналізу митних ризиків
11. Застосування системи управління та аналізу митних ризиків при авторизації економічних операторів
12. Формування принципового підходу до системи

управління та аналізу митних ризиків

13. Роль авіаційної логістики у зниженні митних ризиків під час експорту та імпорту товарів

14. Митні ризики при перевезенні авіаційної техніки та запчастин: управління та мінімізація

15. Аналіз та управління митними ризиками під час контролю класифікації товарів згідно УКТ ЗЕД

16. Забезпечення митної безпеки країни за допомогою системи аналізу та управління митними ризиками

17. Організаційно-правові засади системи митного ризик-менеджменту

18. Ризики в митній діяльності підприємницьких структур.

19. Вплив діяльності митних органів України по забезпеченню управління та аналізу митних ризиків на митну безпеку

20. Контрабанда як ризиковий чинник дестабілізації економічної системи України

21. Управління ризиками і митного контролю під час перевезення гуманітарних вантажів авіаційним транспортом

22. Аналіз та управління митними ризиками під час контролю правильності визначення країни походження

23. Особливості митного оформлення та управління ризиками при перевезенні небезпечних вантажів авіаційним транспортом

24. Вплив міжнародних санкцій на управління митними ризиками у сфері авіаційних вантажоперевезень

25. Управління митними ризиками в контексті безпеки міжнародних авіаперевезень

26. Застосування системи управління та аналізу митних ризиків при реалізації програми контролю за транзитом товарів

27. Інтеграція України до ЄС та формування спільної системи аналізу та управління митними ризиками

28. Аналіз та управління митними ризиками при забезпеченні безпеки міжнародних ланцюгів поставок

29. Концепція управління та аналізу митних ризиків при забезпеченні митної безпеки

30. Управління та аналіз митних ризиків у контексті забезпечення безпеки на авіаційних митних постах

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Балуєва О.В., Гончаров В.М., Ларіна Р.Р. Управління ризиками в логістиці. Навчальний посібник для ВНЗ. Київ: Кондор. 2019. 254с.

2. Бугель Ю. В., Чекаловська Г.З. Управління ризиками в митній справі: сутність та теоретичні засади. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія: Економіка і управління* 2020. Том 31 (70). N 4. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/38962>

3. Герчаківський С.Д. Митна справа: навчальний посібник. Тернопіль: Видавництво «Економічна думка», 2020. 290 с.

4. Іванова Т.В. Митна справа: Збірник завдань: навч. посіб. для студ. спеціальності 051 Економіка. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 74 с.

5. Ковальова М.Л. Особливості системи управління митними ризиками: світовий та український досвід. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2021. № 35. URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/35_2021ua/10.pdf

6. Кравченко М.О., Бояринова К.О., Копішинська К.О. Управління ризиками: навчальний наочний посібник для студентів спеціальності 073 «Менеджмент». Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 432 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/43528>

7. Костишин Ю.С. Розвиток митного контролю в системі фінансової безпеки держави. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування. Державний університет «Житомирська політехніка» Міністерства освіти і науки України, Житомир, 2021. 268 с. URL: https://old.ztu.edu.ua/ua/science/files/onelife/diser_Kostyshyn.pdf

8. Кузьмін О.Є., Мельник О.Г., Терлецька В.О. Митна справа: підручник Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2021. 240 с.

9. Лактіонова О. А. Управління ризиками: навчальний посібник. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2020. 256 с.

10. Мирончук, В., Матвеев, М., & Голомша, Н. Митні процедури забезпечення зовнішньоекономічної діяльності України в умовах війни. *Економіка та суспільство*. 2022. № 39. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-39-43>

11. Митна статистика України : навчальний посібник / П. В. Пашко, О. Ю. Ушаков, В. М. Краєвський, та ін.; Університет державної фіскальної служби України. Ірпінь : УДФСУ, 2020. 380 с.

12. Пашко П.В., Мирошніченко Г.Б., Штик Ю.В., Авторизований економічний оператор: шляхи розвитку, його вплив на процеси при митному оформленні, ризики застосування. *Наукові праці ДонНУ. Серія: економічна*. 2024. №1 (29). С. 110-116. DOI: [http://doi.org/10.31474/1680-0044-2024-1\(29\)-110-117](http://doi.org/10.31474/1680-0044-2024-1(29)-110-117)

13. Пашко П., Штик Ю., Семенова Д., Долгова Л., Шкарупило К. Управління бізнес-проектами щодо транспортного забезпечення зовнішньоекономічної діяльності підприємства. *Development Service Industry Management*. 2024. № 2. С. 265-269. DOI: [https://doi.org/10.31891/dsim-2024-6\(42\)](https://doi.org/10.31891/dsim-2024-6(42))

14. Ріщук Л.І. Управління ризиками: конспект лекцій. Івано-Франківськ : ІФНТУНГ. 2020. 68 с.

15. 3.2.15. Федоришина Л.М. Митні ризики підходи до трактування та класифікації. *Економіка та управління національним господарством*. 2020. № 3(20). С. 127-135. URL:

<http://srd.pgasa.dp.ua:8080/xmlui/bitstream/handle/123456789/2197/Fedoryshyna.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

16. Pashko, P., Shtyk, Yu., Myroshnychenko, G., Semenova, D. (2024). Approaches and challenges to project management of customs

brokerage companies in the conditions of sustainable development. *Development Service Industry Management*, (1), 285–

288. DOI: [https://doi.org/10.31891/dsim-2024-5\(41\)](https://doi.org/10.31891/dsim-2024-5(41))

17. Pashko, P. Pashko, D., Chumak O., Myroshnychenko G., Shtyk Yu. (2024) On the directions of customs policy improvement and mechanisms of innovative development of customs affairs. *Bulletin of the Khmelnytskyi National University*, 4, 348-351. DOI: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2024-332-53>

Інформаційні ресурси в Інтернет

18. Митний кодекс України URL : <https://zakon.rada.gov.ua/go/436-15>

19. Про затвердження Порядку здійснення аналізу та оцінки ризиків, розроблення та реалізація заходів управління ризиками для визначення форм і обсягів митного контролю. Наказ №684 від. 31.07.2015. Міністрство фінансів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1021-15#Text>

20. Сайт Державної митної служби України. <https://customs.gov.ua/>

Зразок оформлення титульної сторінки курсової роботи

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Факультет економіки та бізнес-адміністрування
Кафедра економіки та бізнес-технологій**

**КУРСОВА РОБОТА
з дисципліни “Управління та аналіз митних ризиків”
на тему “ Основні аспекти та тенденції управління та
аналізу митних ризиків ”**

Виконав:

здобувач _____ групи

спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля»

ОПП «Митна діяльність

підприємницьких структур» _____ Володимир СИДОРЕНКО
(підпис)

Науковий керівник:

Доцент кафедри економіки та бізнес-технологій,

к.е.н., доцент _____ Ганна МИРОШНИЧЕНКО
(підпис)

Оцінка за національною шкалою _____

Кількість балів _____ Оцінка ECTS _____

Члени комісії

_____	_____
(підпис)	(прізвище та ініціали)
_____	_____
(підпис)	(прізвище та ініціали)
_____	_____
(підпис)	(прізвище та ініціали)

КИЇВ – 2024

Приклад плану курсової роботи

ВСТУП

ОСНОВНА ЧАСТИНА

1. Управління та аналіз митних ризиків як складова системи митного контролю

2. Критерії оцінювання митних ризиків

3. Вплив системи управління та аналізу митних ризиків на надходження до державного бюджету

ВИСНОВКИ СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Приклади оформлення бібліографічного опису у списку джерел, який наводять у курсовій роботі

1. Федорова Л.Д. З історії пам'яткоохоронної та музейної справи у Наддніпрянській Україні. 1870-ті – 1910-ті рр. Київ, 2013. 373 с.

2. Скидан О.В. Аграрна політика в період ринкової трансформації : монографія. Житомир : ЖНАЕУ, 2008. 375 с.

1 автор (з редактором)

1. Воробей П.А. Кримінальна відповідальність за незаконну торговельну діяльність : монографія / за ред. В.К. Матвійчука. Київ : Укр. академія внутр. справ, 1996. 116 с.

2-3 автори (без редактора)

1. Лусь В.І., Киркач Т.Є., Мандріченко О.Є. Практикум з нарисної геометрії : навчальний посібник. Харків : ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2014. 118 с.

3. Zhovinsky E.Ya., Kryuchenko N.O., Paparyha P.S. Geochemistry of environmental objects of the Carpathian biosphere reserve. Kyiv, 2013. 100 p.

4 й більше авторів (без редактора)

1. Методика нормування ресурсів для виробництва продукції рослинництва / В.В. Вітвіцький та ін. Київ : Укראгропромпродуктивність, 2006. 106 с.

2. Основи марикультури / І.І. Грициняк та ін. Київ : ДІА, 2013. 172 с.

3. Electrodes of conductive metallic oxides / J.M. Honig et al. Amsterdam : Elsevier, 1980. 260 p.

2 та більше авторів (з редактором)

1. Методи підвищення природної рибопродуктивності ставків / А.І. Андрющенко та ін. ; за ред. М.В. Гринжевського. Київ : Знання, 1998. 124 с.

2. Закон України «Про Національну поліцію»: науково-практичний коментар / О.І. Безпалова та ін. ; за заг. ред. В.В. Сокурєнка ; передм. В.В. Сокурєнка. Харків, 2016. 408 с.

Видання за редакцією, укладачі, упорядники

1. Доклінічні дослідження ветеринарних лікарських засобів / за ред. І.Я. Коцюмбаса. Львів : Тріада плюс, 2006. 360 с.

Продовження додатку В

2. Експлуатація і технічне обслуговування газорозподільчих станцій магістральних газопроводів / відп. ред. А.А. Руднік. Київ, 2003. 370 с.

3. Правова основа діяльності органів державної влади : збірник нормативних актів / упоряд. П.М. Любченко. Харків : ФІНН, 2010. 303 с.

Автор і перекладач

1. Брігхем Є.В. Основи фінансового менеджменту / пер. з англ. В.В. Біленького та ін. Київ : Молодь, 1997. 998 с.

Колективний автор / без автора (збірники, матеріали конференцій)

1. Україна в цифрах. 2007 : статистичний збірник / Державний комітет статистики України. Київ, 2008. С. 185–191.

2. Органічне виробництво і продовольча безпека : зб. матеріалів доп. учасників III Міжнар. наук.-практ. конф. / Житомирський нац. агрокол. ун-т. Житомир : Полісся, 2015. 648 с.

Багатотомне видання

1. Ушинський К.Д. Людина як предмет виховання. Спроба педагогічної антропології: вибрані твори. Київ : Рад. школа, 1983. Т. 1. 480 с.

2. Юридична енциклопедія : в 6 т. / за ред. Ю.С. Шемшученка. Київ : «Укр. енциклопедія» ім. М.П. Бажана, 2001. Т. 3 : К – М. 792 с.

3. Франко І. Твори. У 50 т. Т. 45. Київ, 1986. 480 с.

4. Енциклопедія історії України : в 10 т. / ред. рада : В.М. Литвин (гол.) та ін. ; Ін-т історії України НАН України. Київ : Наукова думка, 2005. Т. 9. 300 с.

Частина видання

Розділ книги

1. Наумов М.С. Напрями впливу інтелектуалізації економіки на розвиток ринкових відносин в Україні. *Трансформаційні процеси в суспільстві в умовах інформаційної економіки* : монографія / В.П. Решетило, М.С. Наумов, Ю.В. Федотова. Харків, 2014. С. 213–241.

2. Саблук П.Т. Напрямки розвитку економіки в аграрній сфері виробництва. *Основи аграрного підприємництва* / за ред. М.Й. Маліка. Київ, 2000. С. 5–15.

Стаття в журналі, газеті

Продовження додатку В

1. Яцків Я.С., Радченко А.І. Про ефективність видання наукових журналів в Україні. *Вісник Національної академії наук України*. 2012. № 6. С. 62–67.

2. Мозоль А.П. Злочинність мігрантів (кримінологічна характеристика). *Вісник Університету внутрішніх справ. Серія «Право»*. 1999. Вип. 7. Ч. 2. С. 112–119.

3. Аврамцев О. Хронограф: події в історії. *Слобідський край*. 2015. 27 січня. С. 8.

4. Dankevych Ye.M., Dankevych V.Ye., Chaikin O.V. Ukraine agricultural land market formation preconditions. *Acta Universitatis Agriculturae et Silviculturae Mendelianae Brunensis*. 2017. Vol. 65. № 1. P. 259–271.

Тези доповідей у матеріалах конференцій

1. Скальський В.Р. Становлення методу акустичної емісії в установах Західного наукового центру. *Теорія і практика раціонального проектування, виготовлення і експлуатації машинобудівельних конструкцій* : праці II міжнар. наук.-техн. конф., м. Львів, 11–13 листопада 2010 р. Львів, 2010. С. 9–10.

2. Борисова В.І. Зміст заповіту. *Проблеми цивільного права та процесу* : матеріали наук.-практ. конф., присвяченої пам'яті проф. О.А. Пушкіна, 27 травня 2016 р. Харків : ХНУВС, 2016. С. 20–24.

Електронні ресурси

1. Наукові публікації і видавнича діяльність НАН України. Київ, 2007. URL: <http://www.nas.gov.ua/publications> (дата звернення: 19.03.2014).

2. Вільчик Т.Б. Відповідальність адвоката перед клієнтом: напрями гармонізації законодавства України до європейських стандартів. *Форум права*. 2016. № 1. С. 30–36. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2016_1_7.pdf (дата звернення: 20.09.2016).

3. Харківський національний університет внутрішніх справ. *Вікіпедія: вільна енциклопедія*. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Харківський_національний_університет_внутрішніх_справ (дата звернення: 15.09.2016).

4. Що таке органічні продукти і чим вони кращі за звичайні? *Екологія життя* : веб-сайт. URL: <http://www.eco-live.com.ua> (дата звернення: 12.10.2017).

Продовження додатку В

5. Axak N. Development of multi-agent system of neural network diagnostics and remote monitoring of patient. *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*. 2016. Vol. 4. № 9(82). P. 4–11. DOI: 10.15587/1729-4061.2016.75690.

6. Кожухівський А.Д. Імітаційне моделювання систем масового обслуговування [Електронний ресурс] : практикум / Черкаський держ. технол. ун-т. Черкаси, 2009. 1 електрон. опт. диск (CD-R).

Дисертації та автореферати

(може не вказуватися місце захисту дис. та повна назва спеціальності)

1. Черевко П.П. Створення юридичних осіб приватного права : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03. Київ, 2008. 225 с.

2. Савченко Л.А. Особисті права та обов'язки батьків і дітей за сімейним законодавством України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03. Київ, 1997. 27 с.

3. Дутко А.О. Юридичні конструкції та їх використання в законотворчій практиці України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 «Теорія та історія держави і права; історія політичних і правових учень» ; Львівський держ. ун-т внутр. справ. Львів, 2010. 20 с.

Закони та інші нормативні документи

1. Конституція України : Закон України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР / Верховна Рада України. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.

2. Про Національну поліцію : Закон України від 2 липня 2015 р. № 580-VIII / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19> (дата звернення: 26.08.2016).

3. Про Стратегію сталого розвитку «Україна – 2020» : Указ Президента України від 12 січня 2015 р. № 5/2015 / Президент України. *Офіційний вісник Президента України*. 2015. № 2. С. 14. Ст. 154.

4. Загальна декларація прав людини : прийнята і проголошена резолюцією 217 А (III) Генеральної Асамблеї ООН від 10 грудня 1948 р. *База даних «Законодавство України»*. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015 (дата звернення: 26.08.2016).

Продовження додатку В

5. Концепція Державної цільової програми розвитку аграрного сектору економіки на період до 2020 року : проект / Міністерство аграрної політики та продовольства України. URL: <http://minagro.gov.ua/apk?nid=16822> (дата звернення: 13.10.2017).

Інші документи

Архівні матеріали

1. Науковий архів Інституту історії України НАН України. Ф.
2. Оп. 3. Спр. 170. № 1. Арк. 5.

2. Заява приват-доцента по кафедрі філософії Київського університету П. Светлова від 23.10.1919 про необхідність читання курсу гносеології // Державний архів м. Києва. Ф. 16. Оп. 469. Спр. 381. 13 арк.

Стандарти

1. ДСТУ ISO 9001: 2001. Системи управління якістю. [Чинний від 2001-06-27]. Київ, 2001. 24 с. (Інформація та документація).

2. СОУ-05.01-37-385:2006. Вода рибогосподарських підприємств. Загальні вимоги та норми. Київ : Міністерство аграрної політики України, 2006. 15 с. (Стандарт Мінагрополітики України).

Патенти, свідоцтва

1. Люмінісцентний матеріал : пат. 25742 Україна : МПК6 C09K11/00, G 01T1/28, G 21H3/00. № 200701472 ; заявл. 12.02.07 ; опубл. 27.08.07, Бюл. № 13. 4 с.

Препринти

1. Панасюк М.І., Скорбун А.Д., Сплошной Б.М. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами. Чорнобиль : Ін-т пробл. безпеки АЕС НАН України, 2006. 7 с. (Препринт. НАН України, Ін-т пробл. безпеки АЕС; 06-1).

Каталоги

1. Національна академія наук України. Анотований каталог книжкових видань 2008 року. Київ : Академперіодика, 2009. 444 с.

Додаток Г

Відомчі класифікатори інформації з питань державної митної справи, які використовуються у процесі оформлення митних декларацій (наказ МФУ від 20.09.2012 №1011)

Відомчі класифікатори:

- класифікатор типів декларацій;
- класифікатор митних режимів;
- класифікатор особливостей переміщення товарів через митний кордон України;
- класифікатор умов поставки;
- класифікатор характерів угод;
- класифікатор видів транспорту;
- класифікатор видів упаковок;
- класифікатор звільнень від сплати митних платежів при ввезенні товарів на митну територію України;
- класифікатор звільнень від сплати вивізного мита;
- класифікатор документів, сертифікатів, дозволів та додаткової інформації;
- класифікатор способів розрахунку;
- класифікатор типів контейнерів;
- класифікатор заходів гарантування;
- класифікатор видів штрафних санкцій;
- класифікатор підстав здійснення доплати (повернення) сум митних платежів;
- класифікатор видів надходжень бюджету, що контролюються митними органами;
- класифікатор одиниць вимірювання та обліку, що використовуються у процесі оформлення митних декларацій;
- класифікатор митних формальностей, що можуть бути визначені за результатами застосування системи управління ризиками;
- класифікатор ініціаторів проведення митних формальностей, що можуть бути визначені за результатами застосування системи управління ризиками;
- класифікатор результатів виконання митних формальностей, що можуть бути визначені за результатами застосування системи управління ризиками;
- класифікатор причин незавершення митного оформлення.

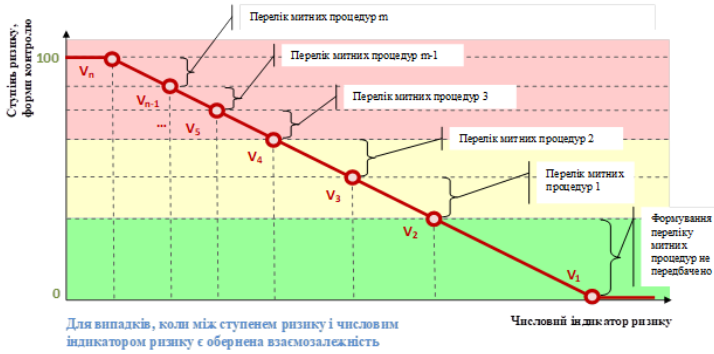

Рис. Г.1. Схема застосування числових індикаторів ризику

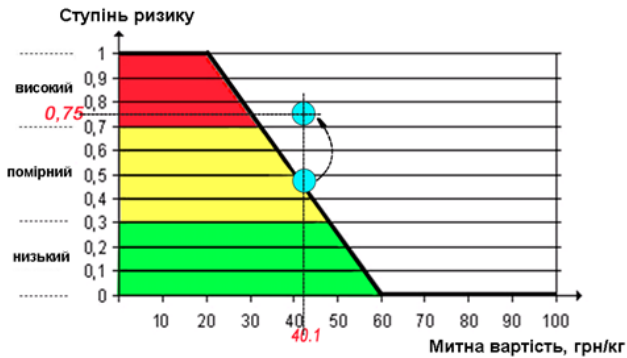

Рис.Г.2. Вплив негативної історії при визначенні ступеню ризику

УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС-ПРОЄКТАМИ

Методичні рекомендації
до виконання курсової роботи
для здобувачів освітнього ступеня «Магістр»
спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля»

Укладачі:
ПАШКО Павло Володимирович
МИРОШНИЧЕНКО Ганна Борисівна
СЕМЕНОВА Дар'я Олександрівна